

*Білоус Н. П.,**кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри іноземних мов за фахом
Національного авіаційного університету**Подсевак К. С.,**кандидат філологічних наук,
старший викладач кафедри англійської і німецької філології
та перекладу імені професора І. В. Корунця
Київського національного лінгвістичного університету*

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ У ХУДОЖНЬОМУ ПЕРЕКЛАДІ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ДЖ. ГОЛСУОРСІ «ВЛАСНИК»)

Анотація. Статтю присвячено дослідженню особливостей перекладу фразеологічних одиниць художнього твору. Наукова праця має на меті встановлення особливостей функціонування фразеологічних одиниць, які слугують репрезентантами стилю Дж. Голсуорсі у творі «Сага про Форсайтів. Власник», задля зіставлення авторського стилю та стилю перекладача.

Фразеологічні одиниці презентують моделі культурного та національного світогляду, вони також є невід'ємними елементами стилю будь-якого літературного тексту. У дослідженні розглядаються фразеологічні одиниці роману Дж. Голсуорсі «Власник» у зіставленні з українським перекладом О. Тереха. У результаті проведеного дослідження виокремлено три групи фразеологічних одиниць в аспекті перекладу. До першої групи належать фразеологічні одиниці, які мають однакову форму та значення в англійській та українській мовах. Такі фразеологічні одиниці з'являються у тексті оригіналу внаслідок запозичення з грецької та латинської мов. Як показує дослідження, окреслені фразеологізми відтворюються у перекладі за допомогою повного еквівалента. Друга група містить фразеологізми, які є однаковими за змістом, але відрізняються за складом. Такі фразеологічні одиниці перекладаються частковими еквівалентами. Значні труднощі під час перекладу становить третя група фразеологізмів, оскільки вони не мають повних відповідників у мові перекладу. Встановлено, що перекладач О. Терех задля перекладу таких фразеологічних одиниць добирав відносний еквівалент, застосовував описовий переклад або калькування.

Проаналізувавши теоретичні джерела та виявивши практичні закономірності, можна зробити висновок, що під час перекладу роману Дж. Голсуорсі українською мовою перекладачеві О. Тереху вдалося відтворити стиль автора у межах аналізованих ознак, виявивши при цьому індивідуальний перекладацький стиль.

Ключові слова: художній переклад, фразеологізми, переклад повним фразеологічним еквівалентом, переклад частковим фразеологічним еквівалентом, нефразеологічний переклад, індивідуальний перекладацький стиль.

Постановка проблеми. Мова багата на виражальні засоби, які дають змогу створити образ, відтворити пейзаж, історичну добу, передати переживання, радість і смуток, возвеличити людину, засудити й викрити її негативні риси.

Серед численних синонімів, антонімів, метафор, які роблять мову гарною та образною, гнучкою та експресивною, передають найменші порухи нашого серця, виокремлюють стійкі сполуки (фразеологізми), що виражають думки й сподівання мовців, побут, історію, культуру, єднають цілі покоління чи й перелітають від народу до народу. Головними ознаками фразеологізмів є влучність, крилатість, дотепність, цілісність, відтворюваність.

У процесі вивчення джерел встановлено, що труднощі перекладу фразеологізмів у романі Дж. Голсуорсі «Сага про Форсайтів. Власник» не породжуються випадковими обставинами, а мають об'єктивні причини, що кореняться у самій лінгвістичній природі сталих словесних комплексів англійської мови. До цього долучається такий чинник, як стилістична різноплановість фразеологізму, зумовлена полісемією, яка виражається у тому, що окремі його значення можуть використовуватися у різних мовних стилях. Багато фразеологізмів ще й вирізняються експресивністю, образністю та національним колоритом, що значно ускладнює завдання, оскільки віднайти точні відповідники таким зворотам досить нелегко.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Свій внесок у розвиток теорії фразеології зробили українські та зарубіжні вчені, дослідники фразеології різних національних мов, видатні лінгвісти XIX – першої половини XX ст. О.О. Потебня, Ш. Баллі, Ф. де Соссюр; вітчизняні мовознавці Л.Г. Авксентьев, М.Ф. Алефіренко, С.Н. Денисенко, В.І. Лавер, О.П. Пророченко, Л.Г. Скрипник, Г.М. Удовиченко та ін.; сучасні зарубіжні дослідники Ю.Ю. Аваліані, Н.М. Амосова, В.Л. Архангельський, В.В. Виноградов, В.П. Жуков, О.В. Кунін, В.М. Телія, І.І. Чернишова та ін. Відповідні дослідження цих учених висвітлюють різні аспекти фразеології. Роботи лінгвістів представлені зі структурно-семантичного та функціонально-стилістичного поглядів.

У другій половині XX ст. посилюється увага дослідників до проблем фразеології. Увагу мовознавців привертають нові аспекти цієї галузі, які збагачують та доповнюють наше уявлення про неї. Незважаючи на помітні досягнення в дослідженні проблем фразеології, деякі питання, зокрема компонент індивідуально-авторського стилю письменника, дотепер

ще не достатньо вивчені. Досить широко, особливо в мові художньої літератури, письменники використовують оказіональні варіанти фразеологізмів, розраховані на стилістичний ефект. Поширеним у цьому разі є прийом заміни компонента фразеологічної одиниці іншим словом або словосполученням.

«Сстійкі словесні комплекси є важливими формотворчими компонентами ідіостилю письменника й становлять науковий інтерес і з погляду добору автором фразеологізмів, що визначається взаємодією інтралінгвальних (семантичні та стилістичні властивості словосполучень) та екстралінгвальних (світогляд митця), і з точки зору функціонального навантаження цих мовних одиниць у художньому контексті. Заслугує на увагу питання фразеотворчої активності письменника, зокрема на рівні оригінальних словесних образів, які формують поетичну фразеологію й афористику» [1, с. 173].

Мета статті – встановити особливості функціонування фразеологічних одиниць, які слугують репрезентантами стилю Дж. Голсуорсі у творі «Сага про Форсайтів. Власник», задля зіставлення авторського стилю і стилю перекладача.

Виклад основного матеріалу. Варто зазначити, що переклад фразеологічних одиниць тісно пов'язаний із проблемою збереження індивідуального стилю автора і стилю самого твору. Використані автором стилістичні прийоми створюють систему образів, емоційно впливають на читача, тому можна говорити про адекватність перекладу не лише на рівні тексту, а й на рівні стилістичного прийому [2, с. 73]. На думку відомого українського перекладознавця та перекладача В.В. Коптілова [3, с. 134], у художньому перекладі якнайточніше відображення змісту оригіналу має органічно поєднуватися з відтворенням його стилю.

О.В. Кунін наводить таку класифікацію видів перекладу фразеологізмів:

1. **Фразеологічний еквівалент у перекладі**, що може бути двох типів: *повні еквіваленти* – фразеологізми мови оригіналу й мови перекладу збігаються в значенні, за лексичним складом, образністю й стилістичними функціями та граматичною структурою. Таких фразеологізмів не дуже багато (інтернаціональні, біблійні, міфологічні); серед них автор виокремлює порівняння, прислів'я, дієслівні словосполучення; *часткові еквіваленти* – лексичні, граматичні або лексико-граматичні розходження фразеологізмів з одним тим самим значенням та стилістичною функцією.

Цей тип О.В. Кунін пропонує перекладати калькуванням або дослівно за наявності повного або часткового еквівалента. За його словами, дослівний переклад особливо важливий тоді, коли потрібно зберегти образ, засвідчений у фразеологізмі мови оригіналу, оскільки заміна його іншим образом не дасть достатнього ефекту. Також дослівний переклад часто застосовують за наявності розширеної метафори, фразеологічних синонімів, гри слів, каламбурів [4, с. 8].

II. **Переклад безеквівалентної фразеології** – фразеологічні одиниці не мають еквівалентів у мові перекладу. Це ті фразеологізми, що позначають реалії, яких не існує в перекладній мові. Під час такого перекладу часто використовують калькування та описовий переклад.

Калькування дає змогу донести до читача мови перекладу живий образ оригінального фразеологізму, що не можна зробити під час використання вільного необразного словосполучення. Так, калькування часто використовують під час перекладу безеквівалентних прислів'їв. Описовий переклад, тобто

переклад фразеологізму за допомогою вільного сполучення слів, особливо зручний під час перекладу термінологічних зворотів. Описові переклади для передавання образних висловів словники фіксують рідко, оскільки такий мимовільний переклад втрачає яскравість та колоритність (порівняно з оригінальним фразеологізмом), хоча точно й правильно передає його значення [4, с. 19].

Багатовекторність завдань, які необхідно виконати для найповнішого та адекватного відтворення задуму автора, прослідкуємо на прикладі перекладу роману Дж. Голсуорсі «Сага про Форсайтів. Власник» у виконанні перекладача О. Тереха. Залежно від ступеня відповідності перекладу оригіналу виокремлено три групи фразеологічних одиниць, які мають *повні, часткові відповідники* та не мають відповідників. Найцікавішими є групи, у яких спостерігається часткові відповідники та їх відсутність загалом.

Переклад повним фразеологічним еквівалентом. Фразеологізми вживаються автором, коли йдеться про тих персонажів, яких можна було б умовно назвати більш витонченими, ніж оточення. Такими є старий та молодий Джоліон та дружина Сомса Форсайта Айріні. Коментуючи ситуацію із заручинами онуки Джун та архітектора Босіні:

“You're all alike: you won't be satisfied till you've got what you want. If you must come to grief, you must; I wash my hands of it” [5, р. 74]. – *Усі ви однакові: не втихомиритесь, аж поки не доможетеся свого. Хочеш набратися лиха – хай буде по-твоєму, а я умиваю руки* [6, с. 60].

Як бачимо, у перекладі фразеологізм передається відповідною ідіомою мови перекладу.

I wash my hands of it [5, р. 48]. – *Я умиваю руки* [6, с. 37].

Наявність українськомовного еквівалента значно спростила роботу перекладачеві, а також зберегла семантику виразу, його експресивність та емоційність. Цей вислів часто лунає з вуст старого Джоліона. Він промовляє його кожного разу, коли не зовсім задоволений тим, що стосунки з родичами виходять із-під його контролю, чому він не може зарадити.

Ми розділяємо думку про те, що за деяких умов необхідно зберігати структуру та семантику вислову з метою залучення українського читача до «місця існування» англійських слів та словосполучень. Це дає можливість наблизитися та відчути менталітет, образ мислення. Якщо ж вдасться віднайти український еквівалент англійському фразеологізму, то можна говорити про деяку спорідненість між двома мовами й культурами:

And this mot, the “Buccaneer”, was bandied from mouth to mouth... [5, р. 33]. – *Отож, це mot «пірат» переходило з уст в уста...* [6, с. 20].

Як бачимо з прикладу, переклад англійського фразеологізму не викликав жодних труднощів, оскільки в українській мові є еквівалент «з уст в уста».

Окрім схожої семантики, фразеологічні звороти мають однукову граматичну структуру, що усуває проблеми з перекладом:

Let the dead past bury its dead [5, р. 66]. – *Нехай мертве минуле ховає своїх мерців* [6, с. 15].

Англійський варіант словосполучення *“its dead”* перекладено як «своїх мерців». Такий переклад є доречним, оскільки слово *“dead”* як іменник у множині може бути інтерпретоване як «померлі, небіжчики». Вживання ж у вищенаведеному прикладі слова *“dead”* в однині може бути пояснено сталим виразом, форма якого сформувалася через традицію вживання у мовленні.

Hammering the iron till it is malleable [5, p. 83]. – *Кувє залізо, аж доки воно м'якшає* [6, с. 45].

"To hammer" – *to hit or beat smth. with a heavy metal tool* (ударяти, бити важким інструментом). «Зробити метал піддатливим» – сталий вираз в українській мові. І хоча у наведеному прикладі дієслово *"to hammer"* не перекладається, проте його семантика імпліцитно входить до українського варіанта.

Наступний приклад:

To bring every penny into settlement [5, p. 36] – *Звести наклеп на кожний пенні* [6, с. 17].

Вислів указує на те, що вагоме значення має не лише той контекст, у якому фразеологічна одиниця уживається, а й об'єктивні традиції функціонування кожного окремого слова, що входять до складу аналізованого виразу, що також має бути враховано перекладачем.

Повним фразеологічним еквівалентом передаються фразеологічні одиниці інтернаціонального характеру, які виникли на основі міфів, легенд, біблійних і літературних сюжетів, історичних фактів тощо.

Розпочнемо аналіз фразеологізмів із представлення **часткових перекладних відповідників досліджених одиниць**, зважаючи на те, що він вимагає застосування різних технічних способів та прийомів, необхідних для досягнення максимальної еквівалентності перекладу оригіналу, задля передання різних відтінків значення та встановлення норм мови перекладу.

Прийом додавання компонента в перекладі. Аби відтворити додаткові відтінки значення, перекладачі вводять до тексту перекладу додаткові компоненти. Як наслідок, виникає дилема: якому варіанту віддати перевагу з метою максимального наближення до оригіналу та відображення смислового навантаження.

Розпочнемо аналіз фразеологізмів із представлення часткових перекладних відповідників досліджених одиниць, зважаючи на те, що він вимагає застосування різних технічних способів та прийомів, необхідних для досягнення максимальної еквівалентності перекладу оригіналу, задля передання різних відтінків значення та встановлення норм мови перекладу.

Прийом додавання компонента в перекладі. Аби відтворити додаткові відтінки значення, перекладачі вводять до тексту перекладу додаткові компоненти. Як наслідок, виникає дилема: якому варіанту віддати перевагу з метою максимального наближення до оригіналу та відображення смислового навантаження.

Розглянемо декілька прикладів уведення додаткового компонента в перекладі на контекст (речення або вислів загалом):

This feeling had long been at the bottom of Soames's heart; he had never, however, put it into words [5, p. 63]. – *Сомс уже давно дотримувався по тай такої думки, хоча ніколи її не висловлював* [6, с. 72]. Уведений компонент «такої думки». Це пов'язано з тим, що перед перекладачем стояло запитання про те, як об'єднати смисловою ниткою обидва фразеологізми, зберігши загальний зміст речення. У першій частині речення під час перекладу втрачено іменник *"feeling"*, тому виникла необхідність додавання у другій.

Startle out from their surrounding [5, p. 21]. – *Дуже вирізніа-луся з-поміж свого середовища* [6, с. 715].

У цьому прикладі слід звернути увагу на додавання слова-інтенсифікатора «дуже» в українському перекладі.

Підставою для такого прийому є дефініція дієслова *"to startle"* – *to give a sudden shock or surprise to a person* (раптово шокувати або здивувати людину); особливості його конотативного значення, висловлені *"sudden"* (раптово), *"shock"* (шокувати), *"surprise"* (здивувати).

Схожою є ситуація й у наступному прикладі, проте тут конретизації вимагає уже не англійське дієслово, а сполучення прикметника та іменника, що додає всій фразі емоційного забарвлення: *to devote himself to it with better heart* [5, p. 64]. – *Тяжіти всією душою* [6, с. 59].

Тут *to devote to smth.* означає *"to give one's time energy"* (віддавати увесь час, енергію). У цьому прикладі бачимо додавання до українського варіанта слова «всією», що необхідне для яскравішого перекладу словосполучення *«better heart»*. Окрім того, як свідчить аналіз матеріалу, в англійському варіанті прикметник *"better"* накладає відбиток на переклад дієслова *"to devote"*, що перекладається більш експресивним еквівалентом «тяжіти» (віддатися – захопитися чим-небудь, зайнятися чим-небудь). Порівняння англійського дієслова *"to devote"* й українського «тяжіти» виявляє різницю у семантиці.

Також слід звернути особливу увагу й на вибір під час перекладу відповідника «душа» замість *"heart"*. Це пояснюється тим, що для українця таке поняття є ближчим, проте, можливо, не розкриває задуму автора під час його використання (неодноразово впродовж усього роману).

У більшості випадків саме переклад англійських дієслів змушує перекладача застосовувати прийом додавання:

... this fellow should have overborn his (Soames's) own decision [5, p. 83]. – *примусила його перемінути своє рішення* [6, с. 50].

"to overbear" – *to force into obedience* – пригнічувати, переконувати. Зважаючи на такий варіант перекладу дієслова *"to overbear"*, можемо стверджувати, що введення до тексту перекладу додаткового елемента – слова «примусила» – цілком виправдане.

Прийом вилучення компонента в перекладі. Прийом вилучення доцільно застосовувати лише тоді, коли це необхідно для дотримання лексичних або стилістичних норм української мови. Як показує дослідження, часто вилучення може бути викликано загальною емоційною насиченістю фрази, абзацу:

Bosinney's office was in Sloane Street, close at hand, so that he would be able to keep his eye continually on the plans [5, p. 77]. – *Контора Босіні була на Слоун-стріт, якраз поряд, отож він зможе наглядати, як посувається проект* [6, с. 47].

Фразеологізм *"keep one's eye on"* – *to watch carefully; not stop paying attention to* – дивитися уважно; не переставати приділяти увагу. У значенні цього звороту (завдяки дієслову *"keep"*) уже міститься сема «тривало, не припиняючись», тому переклад слова *"continuously"* є зайвим.

Так само розглянемо наступну фразеологічну одиницю:

...inclined more and more to pity... [5, p. 23]. – *схильні дедали дужче жаліти ...* [6, с. 16].

"To incline" – *to be persuaded to do smth.* – мати намір робити що-небудь. Відповідно до цієї дефініції О. Тереху варто було би перекласти фразу так: *«схилиються жаліти»*, проте такий переклад звучить дуже офіційно. Слід зазначити, що в цьому реченні зафіксоване вилучення: фраза *"more and more"* перекладена так, як «дужче».

Можливо, причиною застосування цього прийому є загальна експресія абзацу, на тлі якої фраза має звучати менш емоційно. Для англійської мови характерне часте вживання зворотних та присвійних займенників, що не узгоджується з нормами української мови:

To devote himself to it with better heart [5, p. 68]. – *віддатися цілою душою* [6, с. 59]. У цьому разі займенник *"himself"* передається зворотним дієсловом «віддатися».

Загалом, із метою еквівалентного перекладу фразеологічних одиниць українською необхідно враховувати значення

твору, його емоційне навантаження, загальну сюжетну лінію, виткану з безлічі деталей; враховувати залучені раніше коментарі автора, думки інших персонажів тощо.

Як, наприклад, переклад такого речення зумовлюється згадкою автора на початку роману про те, що Джеймс був високим і худорлявим, а його брат повною людиною, невеликого зросту; у сім'ї їх і називали тонким та товстим:

James was stirred to the depth of his long thing figure ... [5, p. 70]. – ... Джеймс був уражений до глибини свого довготелесого сухорлявого тіла ... [6, с. 62].

Аналізуючи такий варіант перекладу, доходимо висновку: хоча він і звучить дещо незвично для українського читача, проте максимально точно відтворює думку оригінального вислову.

Нефразеологічний переклад. Нефразеологічний переклад передає фразеологічну одиницю за допомогою лексичних, а не фразеологічних засобів мови перекладу. До нього вдаються лише тоді, коли переконаються, що жодним із фразеологічних еквівалентів або аналогів скористатися не можна. Такий переклад, з огляду на компенсаційні можливості контексту, важко назвати повноцінним, адже завжди є деякі втрати (образність, експресивність, конотації, афористичність, відтінки значень тощо).

... you can *cut your coat a bit longer in the future* [5, p. 266]. – ... вам доведеться **обмежувати себе у всьому** [6, с. 251].

Цей фразеологізм цікавий тим, що є еліпсисом – трансформованим (усіченим) варіантом прислів'я *cut the/your coat according to the/your cloth*, що означає «обмежувати себе (~ по одягу простягати ніжки)». Перекладач відтворює фразеологічну одиницю вільним словосполученням.

Використання прислів'я можна розцінювати як стилістичний прийом письменника, але українському читачеві не надається можливості цього оцінити. *He would not run with the hare and hunt with the hounds, and so to his son he said goodbye* [5, p. 52]. – Він не міг служити **двом богам і попрощався з своїм сином** [6, с. 38].

“Run with the hare and hunt with the hounds” – to be on good terms with both sides (~ служити нашим і вашим, вести подвійну гру).

Можливо, більш звичним для читача є переклад «служити і вашим, і нашим», але у цьому разі такий варіант може показатися досить сухим та неемоційним. Старий Джоліон, що промовляв таку фразу, будучи дуже самотнім, віддає всього себе онучці та сину. Але він не може розмінюватися своєю любов'ю, роздаючи її частинами. Потрібно обирати. Перекладач відчув це і запропонував варіант-аналог.

Why had his son not gone to the dogs? [5, p. 55]. – Чому його син не **загинув?** [6, с. 48].

“Go to the dogs” – to ruin physically or morally (котитися до прірви, піти коту під хвіст, опуститися). Із запропонованих варіантів перекладу англійського фразеологізму жоден не підходить для реалізації його значення у цьому контексті. Вислів *“go to the dogs”* не має на меті результат, адже передає процес руху вниз, регрес, падіння. Але в цьому контексті перекладач абсолютно має рацію, використавши слово «загинув» (немає сина, немає ганьби).

Висновок. Проаналізувавши фразеологізми у романі «Власник» Дж. Голсуорсі, доходимо висновку, що вони виступають як цілісна естетична мовна система, у якій відображено фрагменти авторської картини світу. Тобто фразеологічні одиниці є ключовим лінгвістичним засобом, які виражають категорію образу автора. Нами досліджено проблему добору відповідників образним фразеологічним одиницям оригіналу в процесі перекладу художнього твору та досліджено використання відповідників, що є загальноприйнятими у сучасній теорії перекладу.

Література:

1. Калашник В.С., Калашник Ю.І. Фразеологія як чинник формування художнього світу поезії і прози М. Вінграновського. *Учені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Сер. «Філологія»*. 2007. Т. 20 (59), № 6. С. 173–178.
2. Беркнер С.С. Проблема сохранения индивидуального стиля автора и стиля произведения в художественном переводе: (на примере произведений С. Моэма). *Вестник Воронежского государственного университета. Сер.: Лингвистика и межкультурная коммуникация*. Воронеж, 2003. Вып. 1. С. 71–73.
3. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу. Київ: Вища школа, 1982. 164 с.
4. Кунин А. Курс фразеології сучасного англійського мови: учебное пособие для институтов и факультетов иностранных языков. 2-е изд., перераб. Москва: Высш. шк., Дубна: Изд. центр «Феникс», 1996. 381 с.
5. Galsworthy John *The Forsyte Saga*. New York, Charles Scribner's sons MCMXXII. 1996. 916 p.
6. Голсуорсі, Джон. Сага про Форсайтів: Власник; В зашморгу; Здаємо в оренду / Джон Голсуорсі: Романи / Пер. з англ. О. Тереха; Передм. А. Іллічевського. Київ: Дніпро, 1988. 847 с.
7. Лысенко В.Л. Фразеологизмы как способ репрезентации языковой личности автора художественного текста: автореф. дисс. ... канд. филол. наук: 10.02.19 / Адыг. гос. ун-т. Майкоп, 2010. 19 с.

Bilous N., Podsievak K. Linguistic and stylistic features of phraseological units in literary translation (based on the novel by J. Galsworthy “The Man of Property”)

Summary. The paper considers the translation specificities of phraseological units of the work of fiction. The research aims to determine specificities of phraseological units functioning, which serve as representatives of J. Galsworthy's style in his masterpiece “The Forsyte Saga. The Man of Property” to compare the author's and translator's styles.

Phraseological units represent the models of cultural and national world outlook; they also serve as integral elements of the style of any literary text. The research considers the phraseological units selected from the novel “The Man of Property” by J. Galsworthy in comparison with the Ukrainian translation by O. Terekh. The carried out research allowed singling out the following three groups of phraseological units. The first group includes phraseological units, which have the same form and meaning in English and Ukrainian. Such phraseological units usually appear in the source text as a result of borrowing from Greek and Latin, and so on. As the study shows, these phraseological units are represented in translation by means of the full equivalent. The second group includes phraseological units, which are the same in content but different in structure. Such phraseological units are translated by partial equivalents. The third group of phraseological units presents significant difficulties in translation, as they do not have direct equivalents in the target language. The research findings prove that the translator O. Terekh chose a relative equivalent for the translation of such phraseological units and used descriptive translation or loan translation.

On analyzing theoretical sources and identifying practical patterns, it can be concluded that when translating J. Galsworthy's novel into Ukrainian, O. Terekh managed to reproduce adequately the author's style within the analyzed features, revealing his individual translation style.

Key words: literary translation, phraseological units, translation by means of the full phraseological equivalent, translation by partial phraseological equivalent, non-phraseological translation, individual translation style.